

**АСАБЛІВАСЦІ ПЕРАКЛАДУ МЕТАФАР З АПЕЛЯТЫВАМ “ВОЧЫ”
НА АНГЛІЙСКУЮ МОВУ (на прыкладзе арыгінала аповесці
«Дзікае паляванне караля Стаха» У. Караткевіча)**

Шаўчэнка А. М. (УА МДПУ імя І. П. Шамякіна)

Навуковы кіраўнік – Е. У. Архінава, ст. выкладчык

Творчасць стваральніка беларускага гістрычнага рамана пастаянна звяртае на сябе ўвагу не толькі беларускіх, але і замежных чытачоў, застаецца актуальнай і цікавай як для аматараў беларускай літаратуры, так і для вучоных, якія працуюць у сферы лінгвістыкі і філалогіі.

Чытаючы творы У. Караткевіча, нельга не звярнуць увагу на каларытную, нацыянальна выразную мову, на жывыя эпітэты і непаўторныя метафары. Напрыклад, у творы “Дзікае паляванне караля Стаха” аўтар выкарыстоўвае шмат метафар, у склад якіх уваходзіць апелятыў *вочы*, але не ўсе гэтыя метафары можна адэкватна перакласці на англійскую мову. У гэтым выпадку аўтар-перакладчык Марыя Мінц вымушана апускаць іх зусім, альбо падбіраць эквівалентныя адзінкі: “*маленькія шэрыя вочкі смяліся*” – “*his grey eyes were very small*” [1, 72], метафара *вочкі смяліся* ў перакладзе на англійскую мову апушчана зусім; “*вочы мае палезлі на лоб*” – “*my eyes nearly popped out of my head*” [1, 71], метафара *вочы палезлі на лоб* была перакладзена пры дапамозе эквівалентнай лексікі, аднак мастацкае значэнне метафары часткова згублена; “*вялізныя, усё да дна разумеючыя ў тваёй душы вочы пасунуліся за мною і зноў глядзелі мне ў твар*” – “*the large eyes that seemed to read the very depths of my soul turned and again looked me in the face*” [1, 76], метафара *вочы пасунуліся* была перакладзена на англійскую мову на аснове функцыянальнага падабенства *eyes turned*, але страціла сваю эмацыянальную вартасць. Патрэбна адзначыць і тое, што пры перакладзе можна дасягнуць максімальнай ступені эквівалентнасці (максімальна захаваць сутнасць арыгінальнага тэксту): “*Вочы заіскрыліся*” – “*Her eyes sparkled*” [1, 78]; “*і вочы мае, напэўна, таксама заблішчалі*” – “*and my eyes, probably, began to shine*” [1, 82].

Такім чынам, у тэксце аповесці класіка беларускай літаратуры У. Караткевіча “Дзікае паляванне караля Стаха” шырока ўжываюцца метафары, пры перакладзе якіх на замежную (англійскую) мову ўзнікаюць розныя складанасці, якія ў пэўнай ступені абмяжоўваюць магчымасць эквівалентнага перакладу тэксту-арыгінала.

Літаратура

1. Караткевіч, У.С. Дзікае паляванне караля Стаха / У.С. Караткевіч // Беларуская Палічка. [Электронны ресурс]. – 2005. – Режим доступа: <http://txt.knihi.com/karatkievic/palavannie-eng.html>. – Дата доступа: 10.12.2013.